
Video om vanskelige samtaler

FRA FAGMILJØENE

PÅL GULBRANDSEN

Pål Gulbrandsen er professor ved Universitetet i Oslo og seniorforsker ved Akershus universitetssykehus.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir følgende interessekonflikt: Han har mottatt honorar fra Hjernesvulstforeningen for å lage filmen.

EVA WIDING

Eva Widing er pensjonert barneonkolog.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

Hjernesvulstforeningen har produsert en film om hvordan man gir dårlige nyheter og diskuterer krevende behandlingsvalg.



Skjermdump / <https://vimeo.com/907227981>

I filmen, som er produsert med støtte fra Stiftelsen Dam, deltar leger, en pårørende og en skuespiller i pasientrollen. Målgruppen for filmen er leger, annet helsepersonell, pasienter og pårørende. Pasienten i filmen, en mann i 40-årene, har kommet til sykehus

på grunn av et epileptisk anfall. I den første samtalen informerer legen pasienten om at det er funnet en hjernesvulst. Legen følger en etablert protokoll for å gi dårlige nyheter (1), noe som dessverre fortsatt ikke alltid skjer (2, 3). I den andre samtalen foreligger patologisvar for svulsten, og legen snakker med pasienten og hans kone. I henhold til norsk lov informerer legen om fordeler og ulemper ved å operere bort så mye som mulig av svulsten i forhold til å velge å fjerne noe mindre (4). Dette er naturlig nok en svært krevende samvalgssituasjon, men den illustrerer også generelt hvilke utfordringer slike samtaler kan by på for både de berørte og for legen (5). Filmen kan derfor være nyttig også ved andre alvorlige tilstander.

Etter samtalene intervjues deltakerne om hvordan de har opplevd samtalene. Samtalene kommenteres også av Pål Gulbrandsen, som har forsket på medisinske samtaler siden 2006. Barneonkolog Eva Widing spiller legen i filmen, og nevrokirurg Tonje Okkenhaug Johansen har vært faglig rådgiver. Skuespilleren Kai Kenneth Hanson har lang erfaring med å spille pasient under trening av medisinstudenter.

Filmen varer i 38 minutter og er åpent tilgjengelig på Vimeo (6) og YouTube (7).

REFERENCES

1. Baile WF, Buckman R, Lenzi R et al. SPIKES-A six-step protocol for delivering bad news: application to the patient with cancer. *Oncologist* 2000; 5: 302–11. [PubMed][CrossRef]
2. Marschollek P, Bąkowska K, Bąkowski W et al. Oncologists and breaking bad news – from the informed patients' point of view. The evaluation of the SPIKES protocol implementation. *J Cancer Educ* 2019; 34: 375–80. [PubMed][CrossRef]
3. Karnieli-Miller O, Palombo M, Laor N. The hidden curriculum of breaking bad news: Identification of three dimensions and four communication patterns. *Patient Educ Couns* 2023; 114: 107807. [PubMed][CrossRef]
4. Helse- og omsorgsdepartementet. Pasient- og brukerrettighetsloven, Kapittel 3. https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-07-02-63/KAPITTEL_3#KAPITTEL_3 Lest 1.2.2024.
5. Gulbrandsen P, Clayman ML, Beach MC et al. Shared decision-making as an existential journey: Aiming for restored autonomous capacity. *Patient Educ Couns* 2016; 99: 1505–10. [PubMed][CrossRef]
6. Hjernesvulstforeningen. Hvordan snakke med pasienter som har hjernesvulst og deres pårørende - Norsk tekst. <https://vimeo.com/907227981> Lest 30.1.2024.
7. Hjernesvulstforeningen. Hvordan snakke med pasienter som har hjernesvulst og deres pårørende - Norsk tekst. <https://www.youtube.com/watch?v=YQ49bP2eVzE> Lest 30.1.2024.

Publisert: 21. februar 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0855

Mottatt 31.12.2023, første revisjon innsendt 30.1.2024, godkjent 1.2.2024.

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 11. juli 2026.